

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of סנהדרין דף י"ג. Some of the topics we will learn about include.

תקופה

A solar year of 365 days is divided into four segments known as תקופות, seasons. The duration of each תקופה is 91 days, and they begin every three months:

- תקופת תשרי, fall
- תקופת טבת, winter
- תקופת ניסן, spring
- תקופת תמוז, summer

The Gemara cites five opinions regarding the extent of the delayed תקופה for which a עיבור is required, which depends on two factors;

Whether

'כוליה חג בעינן בתקופה חדשה'

The entire חול המועד סוכות, from ט"ז תשרי and on, must be in the new תקופה,

OR

מקצת חג בעינן בתקופה חדשה

Only a portion of Chol Hamoed, even the last day כ"א תשרי, must be in the new תקופה.

And whether

יום תקופה מתחיל

The day in which the new תקופה falls is part of the new תקופה

OR

יום תקופה גומר

The day in which the new תקופה falls, is part of the old תקופה.

B The Machlokes רבי יהודה ורבי שמעון regarding

סמיכת זקנים

The number of judges required to perform סמיכה, to place their hands on the head of the Korban

'סמיכת זקנים בג

Three judges are required to give ordination to a scholar.

קרי ליה רבי

ויהבי ליה רשותא למידן דיני קנסות

They give him the title of Rebbe, and they give him permission to decide monetary cases that pertain to penalties.

A

תקופה

The duration of each תקופה is 91 days, and they begin every three months:

תקופת תשרי, fall

תקופת טבת, winter

תקופת ניסן, spring

תקופת תמוז, summer

מקצת חג

בעינן

בתקופה חדשה

כוליה חג

בעינן

בתקופה חדשה

יום תקופה

גומר

יום תקופה

מתחיל

B

סמיכת זקנים

סמיכת זקנים בג'

קרי ליה רבי

ויהבי ליה רשותא למידן דיני קנסות

1 So let's review ...

The Braisa in י"א דף taught

על שלשה דברים
מעברין את השנה

Bais Din establishes a leap year for three primary reasons;
one of them is

על התקופה

If the תקופה would end late;

For example, תקופת תמוז, the summer season, would
extend past the beginning of תשרי into Sukkos;

That would be a reason to establish a leap year.

The Gemara proceeds with a Machlokes as to how late the
תקופה must be to require a leap year;

And רב יהודה אמר שמואל says the Machlokes is as follows:

אין מעברין את השנה

אלא א"כ היתה תקופה חסירה רובה של חודש

We do not establish a leap year unless תקופת תמוז extends
into most of תשרי.

וכמה רובה של חודש

חשך רבי יהודה holds

ששה עשר יום

If תקופת תמוז would extend 16 days into תשרי, more than
half of the month, until ט"ז תשרי, then we establish a leap
year; but if it is less than 16 days we do not establish a leap
year.

While רבי יוסי holds

אחד ועשרים יום

If תקופת תמוז would extend 21 days into תשרי, a significant
majority of the month, until כ"א תשרי, then we establish a
leap year; but if it is less than 21 days we do not establish a
leap year.

And the Gemara, at first, explains their Machlokes as
follows:

They both hold

יום תקופה מתחיל

The day of the תקופה is considered part of the new תקופה.

And they both agree that we derive from the following
Pasuk;

חג האסיף תקופת השנה

This Pasuk refers to חול המועד סוכות when חול המועד סוכות,
gathering, is permitted, and requires that Chol Hamoed Sukkos must
be in the new תקופת תשרי.

However, they disagree as follows:

חשך רבי יהודה holds

כוליה חג בעינן בתקופה חדשה

The entire Chol Hamoed, from ט"ז תשרי and on, must be in
the new תקופה. Therefore, if the new תקופה falls out on י"ז
תשרי we must establish a leap year, because the first day of
Chol Hamoed, ט"ז תשרי, would be in the old תקופה.

1

ברייתא

על שלשה דברים מעברין את השנה

Bais Din establishes a leap year for three primary reasons;
one of them is

על התקופה

For example, תקופת תמוז, the summer season, would
extend past the beginning of תשרי into Sukkos;
That would be a reason to establish a leap year.

How late must the תקופה be to require a leap year;

רב ירמיה אמר שמואל

אין מעברין את השנה אלא א"כ היתה תקופה חסירה רובה של חודש

We do not establish a leap year unless תקופת תמוז extends
into most of תשרי.

וכמה רובה של חודש

רבי יוסי

אחד ועשרים יום

If תקופת תמוז would extend
21 days into תשרי,
a significant majority of the
month, until כ"א תשרי,
then we establish
a leap year.

רבי ירמיה

ששה עשר יום

If תקופת תמוז would extend
16 days into תשרי,
more than half of the
month, until ט"ז תשרי,
then we establish
a leap year.

They both hold

יום תקופה מתחיל

The day of the תקופה is considered part of the new תקופה.

And they both agree

We derive this from the Pasuk;

חג האסיף תקופת השנה

This refers to חול המועד סוכות when חול המועד סוכות is permitted,
and requires that Chol Hamoed Sukkos
must be in the new תקופת תשרי.

However, they disagree as follows. . .

רבי יוסי

מקצת חג בעינן בתקופה חדשה

Only part of Chol Hamoed,
even if only the last day of תשרי,
must be in the new תקופה.

Therefore, only if the new תקופה
falls out on כ"ב תשרי, the day of
שמיני עצרת, we establish a leap
year, because the entire Chol
Hamoed from ט"ז until כ"א
would be in the old תקופה.

רבי ירמיה

כוליה חג בעינן בתקופה חדשה

The entire Chol Hamoed,
from ט"ז תשרי and on,
must be in the new תקופה.

Therefore, if the new תקופה
falls out on י"ז תשרי,
we must make a leap year,
because the first day
of Chol Hamoed, ט"ז תשרי,
would be in the old תקופה.

2 While רבי יוסי holds
 מקצת חג בעיני בתקופה חדשה
 Only a portion of Chol Hamoed, even if only the last day
 תשרי, כ"א, must be in the new תקופה.
 Therefore, only if the new תקופה falls out on כ"ב תשרי, the
 day of עצרת, we establish a leap year, because the
 entire Chol Hamoed from ט"ז until כ"א would be in the old
 תקופה. However, if the new תקופה falls out earlier during
 Chol Hamoed, anywhere from ט"ז until כ"א, we do not
 establish a leap year, because part of Chol Hamoed would
 be in the new תקופה.

The Gemara however proves from two Breisos that רבי
 יהודה's opinion is different than the one just cited by רב
 יהודה, and there are actually five opinions in the
 following Braisa:

1.
 The תנא קמא says
 אין מעברין את השנה
 אלא כ"ה היתה תקופה חסירה רובו של חודש
 וכמה רובו של חדש ששה עשר יום
 Because, as explained earlier, he holds
 כוליה חג בעיני

2.
 רבי יהודה says
 שתי ידות בחודש
 וכמה שתי ידות בחדש כ' יום
 כ, תשרי, would extend 20 days until
 כ"א תשרי, two-thirds of the month, and תקופת תשרי
 would start on כ"א תשרי, only then do we establish a leap year, because he
 holds
 מקצת חג בעיני
 We only need part of Chol Hamoed to be in the new תקופה;
 And
 יום תקופה גומר
 The day of the new תקופה is part of the old תקופה;
 Therefore, since כ"א תשרי, the last day of Chol Hamoed, is
 still part of the old תקופה, there is no מקצת חג in the new
 תקופה.
 However, if תקופת תשרי falls earlier, anywhere from ט"ז till
 כ', we do not establish a leap year, because there is מקצת חג
 in the new תקופה.

2 The Gemara however proves from two Breisos
 that רבי יוסי's opinion is different
 than the one just cited by רבי יהודה,
 and there are actually 5 opinions in the following Braisa:

1

תנא קמא

**אין מעברין את השנה
 אלא א"כ היתה תקופה חסירה
 רובו של חודש
 וכמה רובו של חדש
 ששה עשר יום**

Because, as explained earlier, he holds
 כוליה חג בעיני

2

רבי יהודה

**שתי ידות בחודש
 וכמה שתי ידות בחדש
 כ' יום**

כ' תשרי would extend 20 days until
 two-thirds of the month,
 and כ"א תשרי would start on כ"א תשרי,
 only then do we establish a leap year,
 because he holds

יום תקופה גומר   **מקצת חג בעיני**
 The day of the new תקופה
 is part of the old תקופה;
 We only need
 part of Chol Hamoed
 to be in the new תקופה.

Therefore, since כ"א תשרי - the last day of Chol Hamoed,
 is still part of the old תקופה,
 there is no מקצת חג in the new תקופה.

However, if תקופת תשרי falls earlier, anywhere from ט"ז till כ',
 we do not establish a leap year,
 because there is מקצת חג in the new תקופה.

3

3.

רבי יוסי says
מחשבין ששה עשר לפני הפסח
מעברין

As Rashi explains;

If תקופת טבת, the winter season, would extend 16 days until
ט"ז ניסן and תקופת ניסן would begin on י"ז ניסן, then later on
in the fall, תקופת תמוז, would extend till כ"א תשרי and תקופת
תשרי would begin on כ"ב תשרי;

Only then do we establish a leap year, because he holds
מקצת חג בעינין

And

יום תקופה מתחיל

And in this case, there would be no חול המועד סוכות at all in
the new תקופה.

However,

ששה עשר לפני החג

אין מעברין

If תקופת תמוז would only extend 16 days or more, from ט"ז
till כ"א into תשרי, we do not establish a leap year, because
there is מקצת חג in the new תקופה.

3

3

רבי יוסי

מחשבין ששה עשר לפני הפסח מעברין

As Rashi explains;

If תקופת טבת, the winter season, would extend 16 days
until ט"ז ניסן and תקופת ניסן would begin on י"ז ניסן,
then later in the fall, תקופת תמוז, would extend till כ"א תשרי
and תקופת תשרי would begin on כ"ב תשרי;

Only then do we establish a leap year,

because he holds

מקצת חג בעינין

And

יום תקופה מתחיל

And in this case, there would be no חול המועד סוכות
at all in the new תקופה.

However,

ששה עשר לפני החג
אין מעברין

If תקופת תמוז would only extend 16 days or more,
from ט"ז till כ"א into תשרי, we do not establish a leap year,
because there is מקצת חג in the new תקופה.

4

4. אף ששה עשר לפני החג מעברין
 If ט"ז תשרי would extend 16 days until תמוז, we do establish a leap year, because both רבי שמעון and the תנא agree that כוליה חג בעינן
 However, they disagree in whether we say יום תקופה מתחיל
 And therefore, if the new תקופה begins on ט"ז אין מעברין
 Because there is no כוליה חג in the new תקופה
 OR we say יום תקופה גומר
 And therefore if the new תקופה begins on ט"ז מעברין
 Because there is no כוליה חג in the new תקופה since ט"ז is still part of the old תקופה.

ולא מסיימי
 It is not clear who holds what.

5. אחרים אומרים
 מיעוטו מעברין
 וכמה מיעוטו ארבעה עשר יום
 Even if the תקופה would merely extend 14 days into the month, less than half a month, even then we establish a leap year.

4

4

רבי שמעון

אף ששה עשר לפני החג מעברין

If ט"ז תשרי would extend 16 days until תמוז, we do establish a leap year, because both רבי שמעון and the תנא agree that

כוליה חג בעינן

However, they disagree in whether we say...

יום תקופה גומר

And therefore if the new תקופה begins on ט"ז

מעברין

because there is no כוליה חג in the new תקופה since ט"ז is still part of the old תקופה.

יום תקופה מתחיל

And therefore, if the new תקופה begins on ט"ז

אין מעברין

because there is כוליה חג in the new תקופה

ולא מסיימי

It is not clear who holds what.

5

אחרים אומרים

מיעוטו מעברין

וכמה מיעוטו ארבעה עשר יום

Even if the תקופה would only extend 14 days into the month, less than half a month, even then we establish a leap year.

5 And the Gemara offers two explanations

1.
 רב רב שמואל בר רב יצחק refer to תקופת ניסן and they hold that the new תקופה must fall during the days of the new moon which extends until י"ד.
 Therefore, if the old תקופת טבת extends until י"ד, and the new תקופת ניסן begins on ט"ו, we establish a leap year, because ט"ו is after חידוש לבנה;
 And the Pasuk states
 שמור את חדש האביב
 שמור אביב של תקופה
 שיהא בחדש ניסן

2.
 רבינא says
 רב רב תשרי and they hold כוליה חג בעינן וי"ט ראשון
 The entire Sukkos including YomTov, from ט"ו תשרי and on, must be in the new תקופה, and accordingly the Pasuk חג האסיף תקופת השנה
 Does not refer to Chol Hamoed but rather to חג הבא בזמן אסיפה
 The YomTov of Sukkos which takes place during the gathering season.
 The Gemara returns to explaining the Mishnah at the beginning of the Perek in which there is a Machlokes regarding סמיכת זקנים
 The number of judges required to perform סמיכה, to place their hands on the head of the Korban דבר של ציבור

רבי שמעון holds סמיכת זקנים בשלשה
 Three judges are required to perform סמיכה.
 While רבי יהודה holds סמיכת זקנים בחמשה
 Five judges are required to perform סמיכה.
 And the Gemara explains that they disagree in the understanding of the following Pasuk:
 וסמכו זקני העדה את ידיהם על ראש הפר
 The word העדה teaches מיוחדין שבעדה
 The סמיכה must be performed by the superior judges of the סנהדרין גדולה.
 רבי יהודה holds וסמכו שנים זקני שנים
 The two pluralized words וסמכו and זקני each teach two judges, and ואין ב"ד שקול מוסיפין עליהם עוד אחד
 Since a Bais Din cannot consist of an even number, another man is added and הרי כאן חמשה
 While רבי שמעון holds זקני שנים
 The pluralized word זקני teaches two judges and ואין בית דין שקול מוסיפין עליהן עוד אחד
 הרי כאן שלשה
 And the word וסמכו מביעי ליה לגופיה
 It is needed to teach the actual סמיכה, and it is not superfluous for the count of judges.

5

1

רב רב שמואל בר רב יצחק
 תקופת ניסן refer to and they hold that the new תקופה must fall during the days of the new moon which extends until י"ד.
 Therefore, if the old תקופת טבת extends until י"ד, and the new תקופת ניסן begins on ט"ו, we establish a leap year, because ט"ו is after חידוש לבנה;

And the Pasuk states

שמור את חדש האביב
 שמור אביב של תקופה לרבא כחול ניסן

2

רבינא
 תקופת תשרי and they hold כוליה חג בעינן וי"ט ראשון
 The entire Sukkos including YomTov, from ט"ו תשרי and on, must be in the new תקופה, and accordingly the Pasuk

חג האסיף תקופת השנה
 חג הבא בזמן אסיפה

The YomTov of Sukkos which takes place during the gathering season.

מלך

סמיכת זקנים

The number of judges required to perform סמיכה, to place their hands on the head of the Korban דבר של ציבור:

רבי יבוצב	רבי למציון
סמיכת זקנים	סמיכת זקנים
בחמשה	בשלשה
וסמכו זקני העדה את ידיהם על ראש הפר	

מיוחדין לבצב
 סנהדרין גדולה

רבי יבוצב
 וסמכו זקני
 לנים לנים

ואין ב"ד לקול
 מוסיפין עליהם עוד אחד
 הרי כאן חמשה

רבי למציון
 וסמכו זקני
 מביעי ליה לגופיה
 To teach סמיכה

ואין ב"ד לקול
 מוסיפין עליהם עוד אחד
 הרי כאן שלשה

6 The Gemara concludes with a Braisa;
 תנא סמיכה וסמיכת זקנים בג'
 As רבי יוחנן explains
 מאי סמיכת זקנים
 מיסמך סבי
 Three judges are required give סמיכה to a scholar.
 קרי ליה רבי
 ויהבי ליה רשותא למידן דיני קנסות
 They give him the title of Rebbe, and they give him
 permission to decide monetary cases that pertain to
 penalties.

As the Gemara in דף ב' explained
 גזילות וחבלות
 בעי מומחין
 All monetary cases that do not pertain to loans, but also
 include קנסות, penalties, require expert judges who have
 סמיכה. However,
 הודאות והלואות
 לא בעי מומחין
 A monetary case that pertains to a loan, can be decided
 even by amateur judges who do not have סמיכה, because
 שלא תנעול דלת בפני לוין
 The חכמים were lenient so that people should not refrain
 from lending money to those in need, out of concern that
 later on, the מלוה, the lender, won't be able to locate מומחין
 to take on his case, and he will lose his money.

6
 כריתא
תנא סמיכה וסמיכת זקנים בג'
 As רבי יוחנן explains
מאי סמיכת זקנים
מיסמך סבי
 Three judges are required give סמיכה to a scholar.

קרי ליה רבי
ויהבי ליה רשותא למידן דיני קנסות
 They give him the title of Rebbe,
 and they give him permission
 to decide monetary cases that pertain to penalties.

גזילות וחבלות
בעי מומחין
 All monetary cases that do not pertain to loans,
 but also include קנסות, penalties, require expert judges
 who have סמיכה.

However,
הודאות והלואות
לא בעי מומחין
 A monetary case that pertains to a loan,
 can be decided even by amateur judges
 who do not have סמיכה,

Because
שלא תנעול דלת בפני לוין
 The חכמים were lenient so that people
 should not refrain from lending money
 to those in need, out of concern that later on,
 the מלוה, the lender, won't be able to locate מומחין
 to take on his case, and he will lose his money.